

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 17 december 2009
Ons kenmerk 51/5.18/2009016819
Behandeld door mevrouw N. Schmid (0592) 36 53 77
Onderwerp: Rapportage kwaliteitsonderzoek Risicokaart

Geachte voorzitter/leden,

Op grond van artikel 6a van de WRZO dragen wij zorg voor de productie en het beheer van de provinciale Risicokaart. Wij houden steekproefsgewijs controle op de kwaliteit.

Uit het bijgevoegde rapport kunt u opmaken dat de kwaliteit verbetert en nu, omgekeerd naar een 'rapportcijfer', ruim voldoende is.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
ga.coll.

Rapportage kwaliteitsonderzoek Risicokaart 2009

Provincie Drenthe

Colofon

Rapport: kwaliteitsonderzoek Risicokaart 2009

Datum: 30 november 2009

Provincie Drenthe

Het onderzoek is uitgevoerd door:

RRGS

Peter Mellema, toezichthouder provincie Drenthe

Kees Talsma, toezichthouder provincie Drenthe

Arie Johannes, vergunningverlener gemeente Assen

ISOR

Nanny Schmid, beheerder van de Risicokaart

Relevante websites:

www.Risicokaart.nl

www.Risicokaart.drenthe.nl

ris.drenthe.nl (de professionele Risicokaart)

www.externeveiligheid.drenthe.nl

www.rivm.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	ONDERZOEKSOPZET	5
2.1	Doel van het onderzoek.....	5
2.2	Onderwerp van het onderzoek	5
2.3	Selectie objecten (steekproef)	5
2.4	Werkwijze.....	5
2.5	Scorebepaling	6
2.5.1	Afkeurcriteria.....	6
2.5.2	Verwerking gegevens en rapportage.....	6
2.6	Overige aandachtspunten	6
2.7	Ministeries	6
3	RESULTATEN.....	7
3.1	ISOR	7
3.2	RRGS.....	8
3.3	Objecten van de Ministeries	9
3.3.1	Militaire Munitie Complexen (MMC's)	9
3.3.2	Buisleidingen	9
3.3.3	Procesinstallaties t.b.v. gaswinning	9
4	BESPREKING RESULTATEN	10
4.1	ISOR	10
4.2	RRGS.....	10
4.3	Borging van de processen.....	12
4.3.1	Procesbeheersing & EV-beleid.....	12
4.3.2	Omgevingsvergunning, omgevingsloket	12
5	BIJVANGST, OVERIGE BEVINDINGEN.....	13
6	ANALYSE EN CONCLUSIES.....	14
7	TERUGKOPPELING	15
8	AANBEVELINGEN	16

1 INLEIDING

De provincie Drenthe is, net als alle overige provincies, op grond van de Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding belast met het beheer en het in stand houden van de Risicokaart van haar grondgebied. De Risicokaart Drenthe is een digitale plattegrond met weergave van de risico's in de provincie. Op de kaart staan dertien ramptypen, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden en verstoring van de openbare orde. De kaart geeft een beeld van de risicobronnen alsmede van de kwetsbare objecten.

De Risicokaart Drenthe is vanaf 26 juli 2005 voor iedereen toegankelijk via het internet (www.Risicokaart.drenthe.nl).

Er is een openbare en een niet-openbare versie van de Risicokaart beschikbaar. De openbare versie is beschikbaar voor het publiek. De niet-openbare versie, waarop ook vertrouwelijke en terrorismegevoelige informatie getoond wordt, is exclusief beschikbaar voor overheden en hulpdiensten.

De gegevens zoals getoond op de Risicokaart komen uit twee systemen: het Informatie Systeem Overige Ramptypen (ISOR) en het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS).

- Het ISOR bevat de gegevens over o.a. de brandbare natuurgebieden, luchtvaartongevallen en kwetsbare objecten, zoals scholen, hotels, ziekenhuizen, etc.
- Het RRGS bevat de gegevens van inrichtingen met gevaarlijke stoffen, zoals LPG-tankstations, vuurwerkopslagen en transportleidingen.

Het is belangrijk dat de gegevens op de Risicokaart betrouwbaar, volledig en correct zijn en bovendien actueel gehouden worden. Daarom zijn er wettelijke termijnen vastgesteld voor het doorvoeren van aanvullingen en wijzigingen. In de Regeling Provinciale Risicokaart (ISOR) is deze termijn vier weken en in het Registratiebesluit Externe Veiligheid (RRGS) is deze termijn 2 weken. Wettelijk is het duidelijk geregeld, maar het is de vraag wat er in de praktijk van terecht komt. Dit onderzoek naar de kwaliteit van de gegevens op de Risicokaart beoogd daar inzicht in te bieden en ook om inzichtelijk te maken welke invloed verschillende actoren hebben op het eindresultaat.

Het zijn de gemeenten, de provincie en het rijk die als bevoegd gezag de gegevens voor de Risicokaart aanleveren en de eventuele wijzigingen aanbrengen. Om de kwaliteit van de informatie te beoordelen heeft de provincie, met medewerking van de Drentse gemeenten, een onderzoek ingesteld naar de kwaliteit van de ingevoerde gegevens. De gemeente- en bedrijfsbezoeken zijn gehouden in september 2009.

In dit rapport worden de opzet en de uitkomsten van dit kwaliteitsonderzoek gepresenteerd.

2 ONDERZOEKSOPZET

2.1 Doel van het onderzoek

De provincie Drenthe is als beheerder van de Risicokaart verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gegevens die op de Risicokaart getoond worden. Vanuit die verantwoordelijkheid is dit jaar onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de gegevens op de Risicokaart.

2.2 Onderwerp van het onderzoek

Bij het onderzoek naar de kwaliteit van de gegevens is gekeken naar:

- Volledigheid: zijn alle relevante objecten opgevoerd, is alle benodigde informatie over een object ingevoerd en zijn per object alle relevante installaties genoemd?
- Tijdigheid: worden de aanvullingen en wijzigingen tijdig ingevoerd?
- Juistheid: zijn de ingevoerde gegevens correct?

De objecten waarvan de gemeenten bevoegd gezag zijn, zijn onderzocht door medewerkers van de provincie Drenthe en de objecten van de provincie zijn onderzocht door een gemeentelijke medewerker. Daarbij is gebruikgemaakt van een steekproef.

Behalve aan de kwaliteit van de informatie op de Risicokaart is binnen het onderzoek ook aandacht geschonken aan de onderliggende processen voor het beheer en onderhoud van de gegevens.

2.3 Selectie objecten (steekproef)

Er is gebruikgemaakt van een steekproef. De aantallen te onderzoeken objecten per gemeente/provincie zijn de volgende:

- ISOR 5% van het totale aantal ingebrachte objecten, met een minimum van 2 en een maximum van 6.
- RRGs 20% van het totale aantal ingebrachte objecten, met een minimum van 2 en een maximum van 4.

2.4 Werkwijze

Het onderzoek naar de kwaliteit van de informatie over de risicoveroorzakende en kwetsbare objecten bestaat uit drie onderdelen:

- Als onderdeel van de voorbereiding is er vorig jaar een vooronderzoek gehouden waarin grotendeels dezelfde systematiek is gehanteerd. Na dat vooronderzoek is de methode hier en daar wat aangepast.
- Het eerste deelonderzoek betreft de vergelijking van de dossierinformatie met de informatie op de Risicokaart voor de kwetsbare objecten (ISOR-onderzoek).
- Het tweede deelonderzoek betreft de vergelijking van de dossierinformatie met de informatie op de Risicokaart voor de risicoveroorzakende objecten (RRGS-onderzoek).

Objecten (bedrijven) waarbij sprake was van onverklaarbare verschillen tussen de Risicokaart en de brondocumenten in het dossier en bedrijven waarvan het dossier of de gesprekspartners geen actueel beeld kon verschaffen, zijn geselecteerd voor een locatiebezoek of het inwinnen van aanvullende (actuele) informatie. Vervolgens heeft de gemeente een bezoekafspraak gemaakt bij de geselecteerde bedrijven. Uitzondering op deze regel vormen de LPG-tankstations. Een aantal van deze tankstations is zonder afspraak bezocht, waarbij met name de plaats van de installaties geverifieerd is.

2.5 Scorebepaling

2.5.1 Afkeurcriteria

Bij het onderzoek is aan de hand van de beschikbare brondocumenten voor elk invoerveld beoordeeld of de waarde correct is. Verschrijvingen en onjuist hoofdlettergebruik zijn niet fout gerekend, maar wel de onderstaande afwijkingen:

- Verschillen in naamgeving en adresgegevens, hier is gekeken naar het meest recente brondocument. Bij twijfel is bij bedrijven de naamgeving en het adres aangehouden zoals nu bij de Kamer van Koophandel geregistreerd is.
- Ontbreken van gegevens die wel bekend zijn
- Onvolledigheid in aantal installaties (RRGS als alleen maatgevend risico ingevoerd is).
- Afwijkingen in hoeveelheid en aantal, primair is hier gekeken naar de vergunde hoeveelheden en aantallen. Bij feitelijke variabele gegevens (doorzet LPG) is gekeken naar het meest recente brondocument.
- Maten en eenheden niet correct toegepast.
- Verkeerde categorie gebruikt (bijvoorbeeld binnen ISOR doordat het aantal aanwezigen niet ingevuld is).
- Onjuiste toepassing van tabelwaarden / verkeerde (verouderde) tabelwaarden toegepast.
- Coördinaten van installaties niet correct.
- Ruimtelijke objecten als puntbron vermeld (Ammoniak installaties, opslaggebouwen, gasflessendepot).
- Verouderde normen / drempelwaarden gebruikt.
- Waarden zoals vergunde hoeveelheden en datering van de vergunning, als uit het dossier gebleken is dat er actuelere informatie beschikbaar is.

2.5.2 Verwerking gegevens en rapportage

De resultaten zijn in tabelvorm per gemeente weergegeven. In de tabellen worden zowel de absolute aantallen als ook – om de onderlinge vergelijking mogelijk te maken – de percentuele scores gepresenteerd. Op basis van de percentuele scores is een gemiddelde score berekend.

2.6 Overige aandachtspunten

Vast onderdeel van het kwaliteitsonderzoek was het voorgesprek met de functionarissen die binnen de gemeenten en de provincie verantwoordelijk zijn voor of een rol spelen bij het verzamelen en het invoeren van de gegevens voor de Risicokaart. In bijna alle gevallen waren de invoerders bij dit voorgesprek aanwezig, in veel gevallen ook nog een aantal andere betrokkenen, zoals toezichthouders en teamleiders. In dit voorgesprek is o.a. aandacht gevraagd voor de volgende zaken:

In de voorbereidende informatieanalyse van de bedrijven per gemeente/provincie is gekeken naar de samenstelling van het bestand en de soorten objecten die daarin vertegenwoordigd zijn. De indruk die uit deze analyse naar voren komt, is dat de inventarisatie van de objecten voor de Risicokaart op een aantal punten nog niet volledig is. Het gaat met name om zwembaden, propaantanks bij bedrijven en particulieren en de gasdrukregelstations. Tijdens het voorgesprek is aandacht gevraagd voor deze categorieën en in de terugkoppeling zoals beschreven in hoofdstuk 4 zal hier specifiek per gemeente aandacht aan geschonken worden.

2.7 Ministeries

Voor de volledigheid van het onderzoek is ook de invoer van de ministeries beoordeeld. Aan de hand van een steekproef zijn de rapporten van de objecten bekeken die in de Risicokaart op te vragen zijn. Omdat de gegevens niet geverifieerd zijn aan de hand van dossiers, is ervoor gekozen om de verslaglegging niet in tabelvorm te doen maar om de beoordeling beschrijvend te rapporteren.

3 RESULTATEN

In de navolgende tabellen worden de scores van de gemeenten en de provincie gepresenteerd.

In de tabellen 1 de resultaten van het onderdeel ISOR en in de tabellen 2 de resultaten van het onderdeel RRGs.

Bij het beoordelen is per invoveld gekeken of de waarde goed of fout is. Niet ingevulde velden zijn als fout gescoord.

3.1 ISOR

Tabel 1-a: ISOR-score aantallen

ISOR Absolute aantallen	Aa en Hunze	Assen	Borger-Odoorn	Coevorden	De Wolden	Emmen	Hoogeveen	Meppel	Midden-Drenthe	Noordenveld	Tynaarlo	Westerveld
totaal	60	60	50	60	30	60	60	30	40	40	30	30
goed	53	55	50	56	24	57	44	22	38	30	29	25
leeg of fout	7	5	0	4	6	3	16	8	2	10	1	5

Tabel 1-b: ISOR-score procentueel

ISOR Relatieve waarden	Aa en Hunze	Assen	Borger-Odoorn	Coevorden	De Wolden	Emmen	Hoogeveen	Meppel	Midden-Drenthe	Noordenveld	Tynaarlo	Westerveld	Totalen
goed	88	92	100	93	80	95	73	73	95	75	97	83	88 %
leeg of fout	12	8	0	7	20	5	27	27	5	25	3	17	12%

3.2 RRGs

Tabel 2-a: RRGs-score aantallen

RRGS Absolute aantallen	Aa en Hunze	Assen	Borger-Odoorn	Coevorden	De Wolden	Emmen	Hoogeveen	Meppel	Midden-Drenthe	Noordenveld	Tynaarlo	Westerveld	Provincie	Totaal
totaal	80	82	84	88	67	121	121	94	80	52	44	78	50	991
goed	69	71	67	65	62	91	111	80	71	46	28	67	39	828
leeg of fout	11	11	17	23	5	30	10	14	9	6	16	11	11	163

Tabel 2-b: RRGs-score percentueel

RRGS relatieve waarden	AA en Hunze	Assen	Borger-Odoorn	Coevorden	De Wolden	Emmen	Hoogeveen	Meppel	Midden-Drenthe	Noordenveld	Tynaarlo	Westerveld	Provincie	Totaal
goed	86,3	86,6	79,8	73,9	92,5	75,2	91,7	85,1	88,8	88,5	63,6	85,9	78,0	83,6
Leeg of fout	13,7	13,4	20,2	26,1	7,5	24,8	8,3	14,9	11,2	11,5	36,4	14,1	22	16,4

3.3 Objecten van de Ministeries

3.3.1 Militaire Munitie Complexen (MMC's)

De munitiecomplexen zijn eigendom van het Ministerie van Defensie en worden ingevoerd door het Ministerie van VROM. Er staan in Drenthe 6 MMC's op de kaart. Omdat het hier deels om gevoelige informatie gaat zijn er wat verschillen met andere objecten en worden er minder gegevens publiek gemaakt. De effectafstanden worden weergegeven d.m.v. de zones A, B en C, die van belang zijn voor de bebouwing die er in een bepaalde zone is toegestaan.

Bij de controle is aan het licht gekomen - behalve een postcodefout - dat bij alle MMC's weliswaar een QRA verplicht is, maar dat er geen enkele QRA is ingebracht. Bij navraag bleek dat ze er inmiddels wel zijn, maar dat ze nog ingevoerd moeten worden in het systeem.

3.3.2 Buisleidingen

Landelijk zijn er zo'n 30.000 buisleidingdelen ingevoerd, waarvan er ongeveer 20.000 van de Gasunie zijn. Het bevoegd gezag is het Ministerie van VROM. De invoering is gedaan door het RIVM. Het grote aantal wordt veroorzaakt doordat ze per segment van ca. 600 m zijn ingevoerd. Alleen al in Drenthe staan 2600 buisleidingdelen op de Risicokaart.

Bij de controle van de buisleidingen is het volgende aan het licht gekomen: bij 'gegevensherkomst' staat overal 'onbekend'. Hier kan ingevuld worden: '(lokaal herberekende) risico-atlassituatie' of 'lokale aanvulling op risico-atlas'. Dit veld staat ook in het rapport dat de burger op kan vragen.

Volgens het RIVM wordt de terminologie "risico-atlassituatie" niet gehanteerd m.b.t. de buisleidingen. Het RIVM heeft de opmerking doorgespeeld naar het landelijke beheer van de Risicokaart.

3.3.3 Procesinstallaties t.b.v. gaswinning

De meeste procesinstallaties voor gaswinning zijn van de NAM. In Drenthe staan 58 locaties op de Risicokaart. Ze zijn ingebracht door het bevoegd gezag, het Ministerie van EZ.

Uit de steekproef is gebleken dat er bij 2 procesinstallaties de verkeerde gemeente was ingebracht. Wat verder opviel is dat er, behalve de verplichte velden, maar weinig andere velden ingevuld waren.

4   BESPREKING RESULTATEN

4.1   ISOR

Juistheid

Binnen de steekproef zijn de velden voor 88% goed ingevuld. T.o.v. het vooronderzoek is dat een stijging van 5%.

Het meest opvallende hiaat was het ontbreken van het aantal aanwezige personen in een kwetsbaar object: bij de helft van de onderzochte objecten was dat veld leeg. Het aantal aanwezigen is essentieel, omdat mede daarvan afhangt of een object al dan niet op de Risicokaart moet. Ook is een aantal andere velden afhankelijk van het aantal aanwezigen, zoals de prevap-code, de bevi-kwetsbaarheid en het maatrampscenario.

Andere velden die vaak niet ingevuld waren, zijn het aantal verdiepingen en het bruto vloeroppervlak. Bij een aantal categorieën is het bruto vloeroppervlak ook een criterium voor het al dan niet weergeven op de Risicokaart van het betreffende object. Ook de velden prevap-code en bevi-kwetsbaarheid zijn daarvan afhankelijk. Dit betreft de categorieën hotels, pensions/nachtverblijven, loodsen/opslagplaatsen, garages en stationsgebouwen. Bij deze categorieën moet het bruto vloeroppervlak ingevuld worden.

Tijdigheid

De tijdens het vooronderzoek geconstateerde fouten zijn naar de gemeenten en de provincie teruggekoppeld. Bij ISOR was 47,1% van de fouten nog niet hersteld en bij RRGs was dat 35,7%.

Volledigheid

Er is gekeken of alle objecten die in een bepaalde gemeente op de Risicokaart moeten staan er ook werkelijk op staan. Hiervoor is er één categorie uitgelicht, en wel de kinderdagverblijven (kdv's).

Het aantal kdv's op de Risicokaart is vergeleken met het aantal kdv's dat uit de digitale gemeentegids of uit andere publieke bronnen bekend is. Er waren 2 gemeenten die helemaal geen kdv's op de Risicokaart hebben. Bij de andere gemeenten varieert het aantal van 1 tot 16.

In 10 van de 12 gemeenten is het aantal kdv's op de Risicokaart kleiner dan uit de digitale gemeentegids en overige publieke bronnen blijkt. Deels, maar niet geheel, kan dat verklaard worden doordat deze kdv's binnen een andere functie gehuisvest zijn (scholen, wijkcentra of MFA's) waarvoor veelal wel op een andere grond een gebruiksvergunning is afgegeven. Toch moeten de KDV's apart, onder eigen prevapcode, ingebracht worden.

Daarbij moet wel opgemerkt worden dat niet onderzocht is of de gemeentegidsen volledig en actueel zijn.

Er is ook naar de peuterspeelzalen gekeken; hoewel die (nog) niet op de Risicokaart hoeven zijn er 3 gemeenten die al wel 1 – 4 peuterspeelzalen op de Risicokaart hebben.

Ten slotte is aandacht gevraagd voor de evenementen die ook op de Risicokaart thuis horen. Er staan slechts enkele evenementen op de Risicokaart.

4.2   RRGS

De door de invoerapplicatie verplichte velden worden consequent ingevuld. Het systeem dwingt dit ook af. Echter, voor de andere velden is het beeld heel divers en treden grote verschillen in detaillering en kwaliteit aan het licht. Het komt voor dat eenzelfde objecttype opgevoerd is als 'installatie 1', 'PGS-15 opslag' of

'bestrijdingsmiddelenopslag'. Het spreekt voor zich dat als het gaat om risicocommunicatie de laatste keus de gebruiker het minst ongewis laat over wat de reden van het vermelden op de Risicokaart is.

Juistheid

Niet alle fouten zijn het gevolg van achterstanden bij de invoer. In een paar gevallen is bij het bedrijfsbezoek geconstateerd dat de plaats of de omvang van de installatie dan wel het aantal installaties afwijkt van de geregistreerde en/of vergunde situatie. Bij LPG-installaties is in een aantal gevallen wel een doorzet met de bijbehorende risicocontour ingevoerd, maar als dat nog niet in een wijzigingsvergunning vastgelegd is, is dit juridisch niet de correcte weergave.

Tijdigheid

Het relatief grote aantal verschillen tussen de gegevens op de Risicokaart en de beschikbare dossier-informatie wijst ook bij de RRGs-invoer op achterstanden in het verwerken van mutaties. Heel opvallend is dat, als er nieuwe - actuele - gegevens toegevoegd worden er soms nieuwe fouten ontstaan omdat de doorwerking en aanpassing in de bijbehorende tabelwaarden en risicoafstanden niet tegelijk aangepast worden.

Volledigheid

De volledigheid van de gegevens op de Risicokaart valt uiteen in twee niveau's:

- Volledigheid van het bestand met objecten: In 2009 is bij de meeste organisaties een inhaalslag gedaan voor het opnemen van de nog ontbrekende objecten. De bestanden zijn geactualiseerd. Dit geldt met name voor de gasdrukregelstations.
- Inhoudelijke volledigheid per object: als er meerdere relevante installaties binnen één object aanwezig zijn, zijn ze niet altijd allemaal benoemd.

4.3 Borging van de processen

4.3.1 Procesbeheersing & EV-beleid

In het algemeen is de voorkant van het proces, daar waar het gaat om het opvoeren van nieuwe objecten, afgedekt. Hierin zien we terug dat bij nieuwe ontwikkelingen de vergunningverlening, die vaak een leidende rol heeft bij het beheer van de Risicokaart, alert is als zich een nieuw bedrijf meldt of wanneer de vergunning van een bestaand bedrijf geactualiseerd wordt. Ook beleidsmatig, via het EV-beleid, is de voorkant van het proces meestal geborgd waar het om bedrijfsmatige activiteiten binnen inrichtingen gaat.

Gedurende de looptijd van een vergunning, bij uitbreiding of wijziging van de bedrijfsvoering of als een bedrijf zijn activiteiten staakt, is het actueel houden van de Risicokaart minder vanzelfsprekend.

Toeziethouders of bedrijfscontactfunctionarissen zijn de functionarissen die vanuit hun reguliere rol deze wijzigingen zouden kunnen signaleren, maar dat is vrijwel nergens expliciet geborgd. Alle gemeenten en ook de provincie zijn wettelijk verplicht om jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) op te stellen, maar het feit of een object op de Risicokaart getoond wordt, is zelden een weegfactor in de prioritering binnen het HUP.

De LPG-tankstations en de grote complexe bedrijven zijn meestal nog wel als risico onderkend, maar objecten die onder het activiteitenbesluit vallen zoals transportbedrijven, zwembaden, recreatieparken, agrarische bedrijven en individuele propaantanks bij particulieren zien zelden een toezichthouder. En dat terwijl de dynamiek hier vaak groot is.

4.3.2 Omgevingsvergunning, omgevingsloket

Als gevolg van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (WABO) is een kanteling voorzien waarbij een aanvraag voor een omgevingsvergunning via een frontoffice (eenvoudige gevallen) of gespecialiseerd back-office (complexe gevallen) afgehandeld zal worden. Veel gemeenten en ook de provincie zijn druk doende deze structuur en de daarvoor benodigde processen en procedures te ontwikkelen. Opvallend in alle interviews die tijdens het onderzoek gehouden zijn, was dat de mogelijkheid om bij dit nieuwe overheidsloket ook het aspect Risicokaart (ISOR en RRGs) mee te nemen als zeer gewenst benoemd wordt, maar dat de inbedding en implementatie van deze wens nergens opgepakt worden.

5 BIJVANGST, OVERIGE BEVINDINGEN

Fouten in de applicatie:

Bij het opvoeren van gasdrukregelstations is gebleken dat de invoerapplicatie de juiste eenheden voor het opgeven van de diameter van de aanvoerende buisleiding niet correct ondersteunt. Waar in het REVI sprake is van inches of centimeters wordt hier invoer in hele meters gevraagd. Deze fouten zijn gemeld bij de LBO, de Landelijke Beheer Organisatie van de Risicokaart.

Kwaliteit van de brondocumenten

Gasdrukregelstations zijn vaak onopvallende gebouwtjes waar niks spannends te beleven valt. De bijbehorende brondocumenten zijn soms enkele decennia oud en bevatten niet alle benodigde gegevens waar de invoerapplicatie om vraagt. Dit leidt tot relatief veel fouten bij dit type object. Omdat dit een breed gevoelde tekortkoming is, is het team EV gevraagd om hier het initiatief te nemen richting concernloket van de Gasunie om de benodigde gegevens te bemachtigen en om een invulinstructie op te stellen voor de Risicokaart.

Samenloop ISOR en RRGs

Ook als er een gebruiksvergunning of melding voor het gebruiksbesluit geregistreerd is in ISOR van een kwetsbaar object dat onderdeel uitmaakt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen, betekent dit nog niet dat die gebruiksvergunning in RRGs bij het betreffende bedrijf te zien is en ook op de rapporten getoond wordt. Het zit in de planning dat RRGs-inrichtingen gekoppeld kunnen worden aan ISOR-objecten en omgekeerd. Het wordt dan zodanig ingericht dat ook ISOR-objecten onderling gekoppeld kunnen worden. Vooral nog ligt de koppeling van informatie in het elkaar informeren door de invoerders van ISOR en RRGs

Buiten de scope van de steekproef

Uit de voorbereidende analyse is duidelijk geworden dat er niet alleen verschillen zijn in de manier waarop de gemeenten de Risicokaart beheren, maar dat er nog steeds binnen de gemeenten verschillen voorkomen in de kwaliteit van de gegevens binnen hetzelfde type object.

6 ANALYSE EN CONCLUSIES

De Risicokaart Drenthe is in juli 2005 voor iedereen toegankelijk geworden op het internet. In de periode daaraan voorafgaand heeft het accent gelegen op de inventarisatie en het vullen van het systeem met de verplichte gegevens van de relevante objecten. Anno 2009 komt het accent meer en meer te liggen op het beheer – het actueel houden en aanvullen en eventueel verwijderen – van de gegevens. Daarmee krijgt de Risicokaart steeds meer gebruikswaarde voor de overheden, bijvoorbeeld voor het maken van afwegingen in het kader van vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkeling en voor de hulpdiensten bij het maken van risicoafwegingen voor de hele veiligheidsketen. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat de gegevens volledig, actueel en betrouwbaar zijn. Dat vereist het delen van informatie en een goede (interne) communicatie tussen de verschillende disciplines die een vakinhoudelijke relatie hebben met het object (stakeholders). Binnen de gemeente zijn dat Openbare Orde, Ruimtelijke Ordening, Vergunningverlening en Handhaving. Buiten de gemeente zijn dat professionele partijen als het concernloket van de Gasunie, brandweer, GGD, Arbeidsinspectie, AID (bestrijdingsmiddelen-opslag), provincie (zwembaden). De meeste invoerende organisaties hebben geen beleid gemaakt voor het beheren van de gegevens op de Risicokaart. Zo heeft de aanwezigheid van risicovolle objecten binnen een gemeente - LPG-tankstations uitgezonderd - nog nergens een weerslag gekregen in de prioritering binnen het handhavingsbeleid. (Toe)zicht op de feitelijke situatie is nergens structureel in het (verplichte) handhavingsuitvoeringsprogramma tot uitdrukking gebracht.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de achterstand die veel gemeenten hadden tijdens het vooronderzoek in het bijwerken van de Risicokaart ingelopen wordt. Deze bevinding wordt gesteund door het relatief grote aantal mutaties op objectniveau.

De meest up-to-date informatie wordt vaak verkregen via handhaving en toezicht op de objecten die op de Risicokaart staan. Toch is het feit dat deze bedrijven en instellingen op de Risicokaart staan nog niet in alle gemeenten bekend bij de toezichthouders (milieu, BWT of brandweer). De relevantie voor de Risicokaart heeft dan weinig aandacht en de mogelijk beschikbare kennis over de objecten en installaties leidt niet tot acties.

Er zijn ook maar weinig toezichthouders die over een inlogcode voor de Risicokaart beschikken en daarvan gebruikmaken. Dit is zeker een verbeterpunt.

Nog een positief effect van het kwaliteitsonderzoek kan zijn dat de aandacht voor het onderwerp Risicokaart de professionals binnen de gemeente en de provincie met elkaar in contact brengt en dat het gezamenlijke belang geagendeerd wordt.

7 TERUGKOPPELING

Zijn we nu met het kwaliteitsonderzoek van de Risicokaart waar we willen zijn? Nee in tweeërlei opzicht. De Risicokaart is nog steeds in ontwikkeling en er blijft werk aan de winkel om de wijzigingen en aanpassingen op tijd door te voeren. We kunnen het allemaal nog niet overzien, maar de ontwikkelingen als het activiteitenbesluit, de WABO, de wet op de Veiligheidsregio's, de nieuwe wet RO, het gebruiksbesluit en de invoering van de meldingsplicht zullen in de nabije toekomst ook impact hebben op de Risicokaart. De informatiestromen worden daarmee anders georganiseerd en het is maar de vraag of de specifieke informatiebehoefte voor de Risicokaart daarmee gediend is.

Andermaal nee, omdat ook tijdens dit onderzoek nieuwe verbeterpunten ontdekt zijn. Ons streven is om de kwaliteit en daarmee de gebruikswaarde voor de burgers en de professionals te borgen en daar waar nodig (gericht) ondersteuning te bieden om de kwaliteit van de Risicokaart te verbeteren. Hiertoe zijn al de volgende acties in gang gezet of hebben al plaatsgevonden:

Nazorg en verantwoording onderzoeksresultaten algemeen

Om gericht de gesignaleerde fouten en ontbrekende gegevens van de onderzochte objecten te kunnen herstellen, ontvangt elke gemeente het scoreformulier (excel-sheet) met daarop de beoordeelde velden. Dit format kan ook gebruikt worden om zelf de eigen objecten (die niet in de steekproef vertegenwoordigd zijn) te toetsen en de verbeterpunten op te sporen.

Het grote aantal manieren waarop de gasdrukmeet- en regelstations in 2009 op de kaart zijn geplaatst vraagt om uniformering. Het team EV is gevraagd om hier het voortouw te nemen om de gemeenten in Drenthe te helpen de benodigde informatie te verkrijgen en een werkinstructie te maken voor het invoeren.

Periodiek zal de provincie overzichten verspreiden waarop de invoerders makkelijk kunnen zien welke velden nog niet ingevuld zijn.

Op aanvraag kan de provincie een presentatie verzorgen voor medewerkers en professionals die met de Risicokaart (gaan) werken.

Vergunningplichtige vuurwerkopslagen

Hoewel het tijdig en correct gecommuniceerd is dat de veiligheidscontouren verplicht ingevoerd moeten worden, moet geconstateerd worden dat de kompasrichting voor de veiligheidszone nergens ingevuld is. Daarmee wijzen ze allemaal naar het noorden terwijl vaak uit het dossier blijkt dat de deur van de bufferbewaarpplaats echt aan de andere kant zit. Waar dat aan de orde is - ook buiten de steekproef - zal de gemeente geïnformeerd worden.

8 AANBEVELINGEN

De actualisatie (het onderhoud van de gegevens) blijft een aandachtspunt. Dit onderzoek draagt bij aan het onder de aandacht houden van de Risicokaart.

Het verdient aanbeveling om de wettelijke taak voor de Risicokaart op te nemen in de verschillende functiebeschrijvingen en ook zichtbaar te maken in de formatie (urenregistratie).

Gecontroleerd moet worden of de wijzigingen uit REVI III consequent en breed doorgevoerd worden. De onafhankelijke interne controle op de (juistheid van) invoer verdient meer aandacht.

De risicokaart zelf biedt een schat aan informatie en ondersteunende documenten. Er kan meer gebruikgemaakt worden van de handleidingen en de Leidraad die in het invoerprogramma staan.

Iedere gemeente krijgt beschikking over de scorekaart (Excel). Enerzijds om per getoetst object de gesignaleerde fouten gericht te kunnen identificeren en te herstellen, anderzijds kan dit instrument gebruikt worden om ook de objecten die niet in de steekproef vertegenwoordigd zijn langs de lat te leggen en zelf de fouten eruit te halen.